

1. Inleiding en situering	2
2. Concretisering	4
2.1. ‘IK MAG NAAR SCHOOL-DOOS’:	5
2.2. VERJAARDAGSKAART EN VERTELBOEK	9
2.3. RUGZAK	10
2.4. PAKKET VOOR DE KLEUTERLEIDSTERS	12
3. Hoe kunnen jullie dit project integreren in jullie klaswerking?	15

1. Inleiding en situering

Kleuters zijn niet verplicht om naar school te gaan. Onderzoek toont echter meermaals het belang van kleuteronderwijs aan in functie van een succesvolle schoolcarrière van kinderen. Binnen deze vrijwillige deelname aan het kleuteronderwijs is sensibiliseren heel belangrijk. Ouders hebben het over het algemeen goed voor met hun kinderen. Eénmaal ze overtuigd zijn van de positieve effecten van het kleuteronderwijs zullen ze allicht nog meer geneigd zijn hun kinderen naar school te sturen en ze ook effectief regelmatig naar school laten gaan.

Om het belang van het kleuteronderwijs extra in de verf te zetten werd door Minister Vandenbroucke het schooljaar **2007-2008** uitgeroepen tot '**Het jaar van de kleuter.**'

In september 2007 werd in dit kader de nieuwe functie van de zorg+coördinator in het leven geroepen. De taak van de zorg+coördinator bestaat erin om binnen de scholengemeenschap een beleid ter verhoging van de kleuterparticipatie uit te werken.

Vanuit het Lokaal overlegplatform voor het basisonderwijs (LOP) Kortrijk werd, in het kader van de verhoging van de kleuterparticipatie, een aantal overlegmomenten georganiseerd. Zowel het CLB, Kind en Gezin, het onderwijsopbouwwerk van de Stad Kortrijk, de zorg+ coördinatoren van de verschillende scholengemeenschappen in Kortrijk, als een aantal directies van het basisonderwijs participeerden in het overleg.

Aanvankelijk waren we vooral bezig met het verzamelen van de gegevens rond inschrijvingen alsook het registreren van regelmatig afwezige kleuters. Binnen de verschillende scholen werden daarvoor initiatieven genomen.

Vanuit de resultaten van de registratie en na het volgen van een aantal studie- / ontmoetingsdagen rond kleuterparticipatie kwamen we tot de conclusie dat een **preventieve aanpak rond kleuterparticipatie** zich opdringt. Het is de bedoeling om ouders het belang van het kleuteronderwijs te laten inzien en hen te ondersteunen in het zoeken naar een geschikte school. Op die manier kunnen en willen we ook vermijden dat er kinderen uit de boot vallen. Deze preventieve aanpak werd in een project gegoten en kreeg als naam '**Super Sim gaat naar de kleuterklas**'

'Super Sim gaat naar de kleuterklas' werkt op **2 pijlers**:

- ouders bewust maken en overtuigen van het belang van kleuteronderwijs;
- belang van het regelmatig en op tijd naar school komen

Daarbij willen we zowel de ouders en hun kleuters als de school en de kleuterleidsters bereiken. Hiervoor werd heel concreet materiaal uitgewerkt.

We hopen dat jullie het materiaal maximaal in de klaswerking integreren en samen met ons het belang van kleuterparticipatie onderstrepen.

Het is de bedoeling dat 'Super Sim gaat naar de kleuterklas' nog verdere uitbreiding kan krijgen, inspeland op jullie voorstellen, tips, bedenkingen.

Januari 2009,
Werkgroep kleuterparticipatie

Sofie Baert, zorgleerkracht basisschool Biekorfje en Lagere School Bissegem
Lieselore Bergez, regioverantwoordelijke Kind en Gezin
Inès Léaucour, zorgleerkracht gemeenteschool
Lieve Pauwels, zorgleerkracht Damiaanschool
Roger Schoutteeten, directeur basisschool III Hofsteden
Mieke Soenens, zorgleerkracht basisschool 't Fort
Hanne Verledens, onderwijsopbouwwerk Stad Kortrijk

2. Concretisering

Om ouders bewust te maken en te overtuigen om hun kleuter tijdig in te schrijven, willen we hen via verschillende kanalen en op verschillende momenten aanspreken.

Er zijn reeds heel wat bestaande initiatieven voorhanden zoals: folders uitgewerkt door Kind & Gezin en het LOP. Het is onze bedoeling om de bestaande initiatieven aan te vullen met enkele vooral aantrekkelijke materialen zowel voor de ouders als de peuter.

1. **K&G** is hierin een belangrijke partner. Zij staan vaak dicht bij de ouders en hebben een grote taak naar kwetsbare gezinnen toe. Zij zetten de eerste stap en proberen de ouders te overtuigen.
2. Uit de gegevens van K&G merken we dat niet alle kinderen en hun ouders bereikt worden. Een aantal gezinnen haken in de loop van de periode af en gaan niet meer op consultatie bij K&G. Om die gezinnen niet te verliezen binnen de campagne wordt **Stad Kortrijk** ingeschakeld. Op hun 2de verjaardag krijgen de peuters een verjaardagskaart en een vertelboek. Mochten ze de doos nog niet bij K&G zijn gaan afhalen dan kunnen ze dat nog op het Stadhuis doen. Via de verjaardagskaart en vertelboek worden ze daarvoor warm gemaakt.
3. Naast K&G en Stad Kortrijk blijven de **scholen** uiteraard ook belangrijke partners. Wanneer de ouders de school bezoeken om hun kind in te schrijven, krijgen de peuters van de school een rugzak die opnieuw informatie bevat en hen voorbereidt om de eerste stappen in de kleuterklas te zetten.

We kiezen er bewust voor om alles van dezelfde lay-out (aapje 'Super Sim' zal overal te zien zijn) te voorzien. Dit zorgt voor een zekere aantrekkelijkheid en herkenbaarheid, zowel bij de ouders als bij de peuters. Hiervoor werken we samen met Happy Design (<http://www.happydesign.be>)

2.1. 'IK MAG NAAR SCHOOL-DOOS':

Rond de leeftijd van 2 jaar, bij een consultatie door K&G, wordt de 'ik mag naar school-does' meegegeven. K&G heeft dan als taak na te vragen in welke mate ouders hun peuter reeds in een school inschreven (of wanneer ze van plan zijn dit te doen) en het belang van de kleuterschool te bespreken.

Het is de bedoeling om de doos niet zomaar mee te geven, maar die te bekijken en te bespreken met de ouders. Zeker bij kwetsbare gezinnen is dit belangrijk.

Inhoud:

- **'zindelijkheidsposter'** **en** **beloningsstickers.**
Enerzijds vinden wij het belangrijk dat kleuters zindelijk zijn als ze naar school komen, anderzijds merken we ook dat kleuters net om die reden later instappen. Ouders, en vaak kwetsbare gezinnen, hebben het moeilijk om aan die zindelijkheidstraining te beginnen, vaak omdat ze niet weten hoe. Daarbij willen we de ouders voldoende informeren en ondersteunen met een stappenplan en beloningsstickers.

- **Folder 'naar school'**, opgemaakt door K&G, waarbij de ouders antwoorden krijgen op allerlei vragen rond de peuterklas en het voorbereiden van hun peuter op de grote 'instapdag'

- **Starterspakket van Klasse:** vertelplaat, uitgewerkt door Klasse. De ouders kunnen met de kleuter al bekijken wat gebeurt in de klas en kunnen er samen met hun kleuter een spelletje mee spelen. We kregen de toestemming van Klasse dit starterpakket in de doos op te nemen.

- **Stadsplan** 'op zoek naar een school'. Dit zou enkel meegegeven worden met de ouders die nog geen keuze voor een bepaalde school hebben gemaakt.

- **DVD, een vlieg in de kleuterklas**, uitgewerkt door het Ministerie van Onderwijs. Zo kunnen ouders de klas en de werking al eens aan de binnenkant zien. Deze wordt enkel meegegeven aan allochtone of kwetsbare ouders. Op school zijn wel een aantal exemplaren aanwezig die kunnen uitgeleend worden, indien je denkt dat dit voor de ouders van een peuter uit je klas nuttig kan zijn. Op die manier willen we ze nog meer overtuigen van het belang van het kleuteronderwijs.
- een **puzzel** van 9 stukken van het aapje

2.2. VERJAARDAGSKAART EN VERTELBOEK

Op hun tweede verjaardag krijgen de peuters vanuit Stad Kortrijk een verjaardagskaartje en een vertelboek.

Het **verjaardagskaartje** maakt hen, en hun ouders, warm om aan de leeftijd van 2,5 jaar naar school te gaan, moedigt de ouders aan om hun kindje in te schrijven in een school.

Op de kaart staat ook vermeld dat ze de doos die ze bij de laatste consultatie in K&G normaal ontvangen, kunnen afhalen op het stadhuis mochten ze dit nog niet gedaan hebben.

Met het **vertelboek** proberen we aan de peuter duidelijk te maken hoe een klasdag verloopt. Via aantrekkelijke tekeningen wordt bij de peuter het verlangen opgewekt om naar de klas te gaan.

2.3. RUGZAK

Bij inschrijving in de school krijgen de ouders en de peuter een rugzakje. Dit rugzakje is opnieuw bedrukt met het aantrekkelijke Aapje Super Sim.

Het is belangrijk dat de kinderen dit rugzakje ten vroegste aan 2 jaar en 3 maanden krijgen. Anders bestaat de kans dat ze de rugzak vroeger krijgen dan de 'ik mag naar school doos' en het vertelboekje. Op die manier zit geen opbouwende lijn in het project.

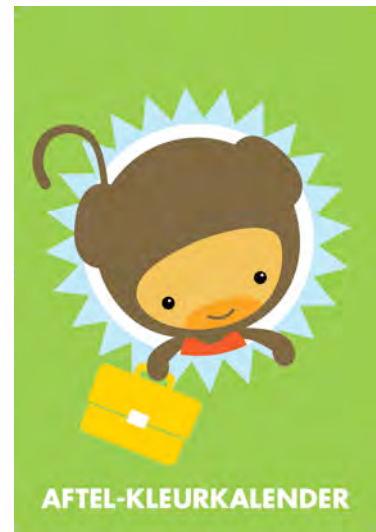
Het is aan te raden om 2 weken voor de instapdag met de rugzak op huisbezoek te gaan. Als de rugzak te vroeg wordt gegeven, bestaat de kans namelijk dat de aftelkalender wordt vergeten, of al lang werd gekleurd door het kind omdat het zo'n aantrekkelijke tekeningen zijn.

Een ander heel belangrijk pluspunt is, dat je door op huisbezoek te gaan de situatie van het gezin veel beter kunt inschatten. Je bent meestal welkom en ouders appreciëren het huisbezoek enorm. Ze zien de juf net voor hun kindje start waardoor ze zich de eerste dag ook een beetje veiliger voelen om de eerste stap te zetten!

In de rugzak bevinden zich de volgende materialen:

- **aftelkalender:** de kinderen kunnen de laatste vijf dagen voor ze voor het eerst naar school gaan beginnen aftellen. Er is telkens een scheurblaadje met aan de voorkant een tekening die ze kunnen inkleuren (met het aapje). Aan de achterkant staat een tip voor de ouders rond zindelijkheid, structuur, op tijd naar bed, slapen in de namiddag, ... Daarbij krijgen ze ook een **pakje kleurpotloodjes** met een stickertje met het aapje

- **LOP folder 'op naar de kleuterklas'**, bestaande folder.
- **Schooleigen folders** rond afspraken ed.
- **Pictogrammenwoordenboek**, wordt heel gericht meegegeven, afhankelijk van het beleid van de school

2.4. PAKKET VOOR DE KLEUTERLEIDSTERS

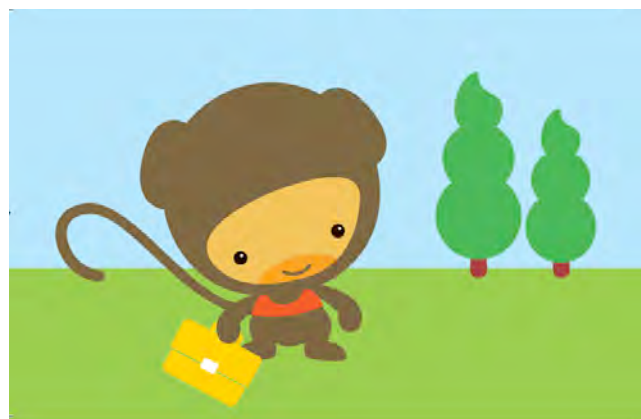
Ook jullie zijn een belangrijke schakel binnen de kleuterparticipatie. Jullie hebben oog voor de regelmatige aanwezigheden van jullie kinderen en kunnen optreden naar de ouders toe bij problemen.

Het pakket voor de school bevat:

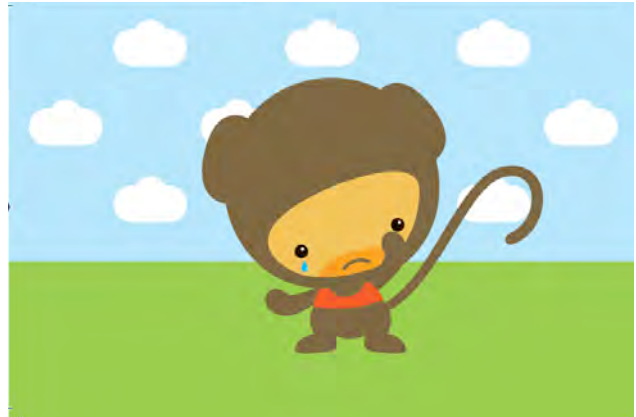
- een **bladwijzer** voor elke kleuterleidster met tips en een stappenplan met wat te doen als kleuters regelmatig afwezig zijn of steeds te laat komen.

- **Kaartjes** om naar de ouders te sturen mocht de kleuter toch niet aanwezig zijn op de afgesproken *instapdatum*;

- Een aantal **stempels** met de pictogrammen uit het pictogrammenwoordenboek;
- Een **kaartje** met 'we missen je' dat vanuit de kleuters en juf kan opgestuurd worden naar een kleuter die vaak afwezig is.

- **Grote vertelplaten** idem zoals het vertelboek dat de kleuters reeds kregen.
- **Badges** om bij elke instapdag bij de nieuwe peuters op te spelden
- '**verkeersbord**' dat bij elke instapdatum aan de schoolpoort en klaslokaal opgehangen wordt om op die manier de overstap naar school 'herkenbaar' te maken

- '**kaartje**' om de kleuters uit te nodigen naar een peuterinstuif of inschrijvingsmoment, afhankelijk van de activiteiten van de school.

3. Hoe kunnen jullie dit project integreren in jullie klaswerking?

1. Nodig bij elke **peuterinstuif, inschrijfmoment**, (afhankelijk van de school) de nieuwe peuters uit met het daarvoor bestemde kaartje. In de binnenkant van de kaart kan je een persoonlijk tekstje kleven, een tekening maken of er iets in schrijven
2. Hang bij elke nieuwe instapdatum duidelijk zichtbaar het '**verkeersbord**' uit: aan de deur van de klas, aan de schoolpoort,....
Reeds 3 keer (bezoek K&G, 2 de verjaardag, bij inschrijving in de school) werden de peuters en hun ouders aangesproken door Super Sim. Waarschijnlijk hangt de zindelijkheidsposter in heel wat Kortrijkse huiskamers. Misschien komt de peuter de eerste dag zelf met zijn Super Sim rugzakje naar school. Wij willen door ook Super Sim zichtbaar in de school op te hangen, de kinderen en hun ouders vanaf de eerste dag op hun gemak stellen ('*Kijk mama, papa, Super Sim is hier ook...!*')
3. Indien een peuter op de afgesproken **instapdatum** niet aanwezig is, post (in de brievenbus thuis) nog diezelfde dag (of via de zorg-/gokleerkracht) het **kaartje** waarop Super Sim vraagt om morgen te komen of toch iets te laten weten. Laat er gerust de kinderen uit de klas iets op tekenen, of schrijf er iets bij, of....
4. Speld bij elke instapdag een **badge** van Super Sim op bij de nieuwe peutertjes. Ze voelen zich apetrots en voor anderen is het een herkenning!
5. Indien je een peuter hebt die **regelmatig afwezig is zonder verwittigen, steeds te laat komt, nooit op woensdag**, etc, gebruik dan het **kaartje** waarop Super Sim vraagt om iets meer naar de klas te komen. Ook hier is het belangrijk dat je dit kaartje snel bezorgt. Als het kindje er niet is op woensdag, post het nog dezelfde dag (in de brievenbus thuis), en als dit de week erna opnieuw zo is, post er nog eentje... Verander gerust de tekst als de reden te laat komen is.... Indien beide kaartjes uitgeput zijn, kan je er gerust bijvragen (onderwijsopbouwwerk, hanne.verledens@kortrijk.be, 056/27.72.85)
6. De kinderen kregen thuis, bij hun tweede verjaardag, het vertelboek waarin een dag in de peuterklas wordt verteld. **Vertel dit verhaal via het boekje of de vertelplaten (vanaf februari 2008) zeker bij elke nieuwe instapdatum!**
7. Jullie ontvingen een **stempeldoos** met 6 pictogrammen. Dit zijn pictogrammen uit het pictogrammenwoordenboek die de school wil ondersteunen in hun communicatie met kwetsbare gezinnen. De gezinnen ontvingen via de school reeds dit woordenboek. Het is de bedoeling dat

jullie deze stempels gebruiken in jullie schriftelijke communicatie met de ouders. Zet ze in het heen- en weerschriftje of op de brief die je meegeeft indien deze stempel er van toepassing is.